

D E C I Z I E

02 mai 2017
mun.Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele completului, judecătorul

Maria Guzun

Judecătorii
Cotruță

Natalia Simciuc și Iurie

Grefier

Elena Țurcanu

Examinînd în cadrul ședinței judiciare publice cererea de apel declarată de XXXXXXXXXX împotriva hotărîrii judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 30 septembrie 2016 și cererea de apel declarată de XXXXXXXXXX împotriva încheierii din 29 aprilie 2016 prin care a fost respinsă cererea privind restituirea cererii de chemare în judecată și împotriva hotărîrii judecătoriei Centru, mun.Chișinău, din 30 septembrie 2016, emise în pricina civilă nr.3-564 /16, intentată la cererea Partidului Național Liberal, Partidului Politic Partidul Popular din RM, Partidului Liberal Reformator de chemare în judecată a Comisiei Electoral Centrale privind contestarea actului administrativ, și la cererea Partidului Politic Partidul Popular din RM de chemare în judecată a Comisiei Electorale Centrale privind contestarea actului administrativ, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor Cotruță Iurie, a

c o n s t a t a t :

La data de 31.03.2016, reprezentantul reclamantului XXXXXXXXXX,

Alexandru Oleinic, reprezentantul coreclamantului XXXXXXXXXX, Covali Sergiu, reprezentantul coreclamantului Partidul Național Liberal, Ion Calmîc, s-au adresat cu o cerere de chemare în judecată către XXXXXXXXXX.

În motivarea cererii înaintate reclamanții relevă că, la data de 8 decembrie 2015, Comisia Electorală Centrală a RM s-a întrunit într-o ședință de lucru ordinară, urmare cărui fapt menționează că, în ordinea de zi a fost inclus, regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, ceea ce constituie o premieră absolută în Republica Moldova în materie de organizare electorală, motivul fiind aplicarea prevederilor legislației privind finanțarea de la buget a partidelor, conform rezultatelor din alegerile parlamentare și locale.

Astfel, fiind supus votului pentru aprobare, Regulamentul finanțării activității partidelor politice a fost respins pe neașteptate, după ce reprezentanții PLR și PNL și-au prezentat pozițiile și argumentele despre noile prevederi, neconforme legislației, din acest regulament, în special legat de controlul din partea CEC asupra activității interne a partidelor, inclusiv asupra plății cotizațiilor și asupra donațiilor.

Ulterior, reclamanții indică că, la solicitarea conducerilor a patru partide - PLR, PAD, PNL, PPRM - președintele CEC a avut o întâlnire cu reprezentanți acestora, iar în cadrul întrunirii au fost formulate principiile de bază ale poziției acestor partide față de proiectul de Regulament. Președintele CEC a remis o variantă finală a proiectului de Regulament, pentru ca experții partidelor să își pregătească viziunile definitive în ajunul următoarei ședințe a CEC, cea care a avut loc pe 23 decembrie 2015.

Peste câteva zile, după întâlnirea avută cu președintele CEC, reprezentanții a patru partide au formulat o poziție comună pe marginea proiectului de Regulament și au depus-o la CEC, sub forma unei analize pe articole, coroborate cu legislația adoptată de Parlament, arătând clar că unele prevederi din proiectul de Regulament, ca act subsecvent, nu corespundea conceptului Legii nr.36 din 09.04.2015, prin care s-au modificat un șir de legi ce vizează activitatea și finanțarea de la stat a partidelor politice.

Indică că, viziunea arbitrară a autorilor proiectului CEC al Regulamentului s-a constatat în privința unui mod drastic de achitare a cotizației, deoarece, în caz contrar, nu vor fi alocate mijloacele de la buget pentru activitatea partidelor, în privința numărului obligatoriu de membri de partid - de 2000 - care urmează să achite cotizația, pornindu-se de la cifra de 4000, necesară pentru înregistrarea unui nou partid, obligativitatea prezentării listei membrilor de partid, neglijându-se prevederile legislației ce protejează

datele personale, în privința altor prevederi, legat de rapoartele financiare și de alte rapoarte.

Susțin reclamanții că, la ședința din 23 decembrie 2015, CEC a inclus, inopinat, cu numai șase ore înainte de ședință, pe ordinea de zi, aprobarea Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice, la care reprezentanții partidelor - nedisponând de varianta de proiect definitivă a Regulamentului - nu au avut posibilitatea să își formuleze ultimele propuneri și argumente, modificări și completări la Regulamentul care constituie o ingerință majoră în activitatea internă a partidelor.

Ca urmare, cele patru partide, care au formulat o poziție comună privind Regulamentul, inclusiv în cadrul unei conferințe de presă publice, consideră că societatea nu este pregătită pentru aplicarea unui asemenea Regulament privind activitatea partidelor politice, în special extraparlamentare, anihilându-se conceptul de pluralism politic și exprimarea liberă a opțiunilor politice. Regulamentul nu doar depășește conceptual legea, dar are menirea să împiedice activitatea partidelor extraparlamentare, aducându-le la situația în care să nu poată exista, pur și simplu. Și acesta în condițiile când partidele extraparlamentare menționate au participat la scrutine, au obținut susținerea cetățenilor prin voturile exprimate, fapt ce face legală finanțarea lor de la stat.

Indică în continuarea ideii prefigurate că, pretenția partidelor extra-parlamentare ține de faptul că CEC, pe lângă obligația de a reglementa subvențiile de la stat, alocabile pentru unele activități ale partidelor, - o obligație legală a CEC, își asumă, abuziv, în temeiul Regulamentului, și controlul asupra colectării cotizației de membru de partid, introducând prevederea obligativității acesteia, numărul obligatoriu de cotizanți, intervenind și în cuantumul acesteia.

În acest context relevă că, partidele extra-parlamentare analizând varianta de Regulament adoptată, au depistat abateri conceptuale concrete ale Regulamentului în raport cu legislația în domeniu.

Astfel, la data de 17.02.2016, reclamanții au înregistrat la XXXXXXXXXX, cererea prealabilă, nr. CEC7/14941.

Prin răspunsul nr CEC 8/5358 din 02 martie 2016, Președintele Comisiei Electorale Centrale, dl. Iurie Ciocan, le-a dat un răspuns personal, și nu un răspuns urmare a dezbaterii argumentelor expuse în cererea prealabilă în cadrul unei ședințe a CEC, astfel fiind informați că solicitările indicate în cererea prealabilă se resping.

Solicită reclamantii a declara nule pct. 19, pct.24 și pct.87 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr.4401 din XXXXXXXXXX, cît și a obliga XXXXXXXXXX să publice în Monitorul Oficial al RM, Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXXX, cu excluderea pct. 19, pct.24 și pct.87.

Totodată în ședință de judecată, reprezentantul reclamantului Partidul Politic Partidul Popular din RM, XXXXXXXXXX, a solicitat de a anula ca fiind ilegală sintagma „Suma donației în numerar oferită unui partid de o persoana în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv”, cuprinsă în pct.32 din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărîrea CEC nr.4401 din 23 decembrie 2015.

La data de 25.04.2016, reprezentantul pîrîtului, președintele Comisiei Electorale Centrale, Iurie Ciocan a înaintat o cerere prin care a solicitat restituirea prezentei cereri de chemare în judecată în temeiul faptului că a fost depusă cu încălcarea competenței jurisdicționale, fapt pentru care, în baza art. 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a solicitat restituirea cererii de chemare în judecată pe motivul că Judecătoria sectorului Centru, mun. Chișinău, nu este în drept să examineze prezenta cauză. Reprezentantul pîrîtului XXXXXXXXXX, Iulia Potereanu în ședința de judecată a susținut cererea înaintată la data de 25.04.2016, pe motivele de fapt și de drept invocate, solicitând ca cererea înaintată de reclamanti, să fie restituită în baza art. 170 alin.(1) lit.b) CPC al RM.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 29 aprilie 2016, s-a respins cererea reprezentantului pîrîtului, președintele Comisiei Electorale Centrale, Iurie Ciocan de restituire a cererii de chemare în judecată înaintată de Partidul Național Liberal, Partidul Politic Partidul Popular din RM, XXXXXXXXXX către XXXXXXXXXX privind contestarea actului administrativ.

Prin hotărîrea judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 30 septembrie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a anulat sintagma „codului personal (IDNP)” prevăzută în pct. 19 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXXX, ca fiind ilegală, s-a anulat pct. 87 lit.(a) din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXXX, ca fiind ilegal, în rest cerințele s-au respins ca neîntemeiate. Cererea de chemare în judecată înaintată de XXXXXXXXXX către Comisia

Electorală Centrală privind contestarea actului administrativ, s-a admis integral și s-a anulat singtama „Suma donației în numerar oferită unui partid de o persoană în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respective”prevăzută în pct.32 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXXX, ca fiind ilegală.

La data de 17 octombrie 2016, Partidul Politic Partidul Popular din RM a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea hotărîrii ca neîntemeiată și ilegală în partea respingerii pretențiilor de anulare a pct.24 și pct.87 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrca CEC nr. 4401 din XXXXXXXXXX și pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie anulate ca ilegale pct.24 și pct.87 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr.4401 din XXXXXXXXXX.

Ulterior, la data de 28 octombrie 2016 Comisia Electorală Centrală la fel a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea hotărîrii ca neîntemeiată și ilegală în partea ce ține de anularea sintagmei „codului personal (IDNP)” de la pct. 19, a propoziției „Suma donației în numerar oferită unui partid de o persoană în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv” prevăzută la pct.32, și a prevederilor lit.a) pct.87 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin hotărîrea CEC nr.4401 din 23 decembrie 2015; respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată înaintată de partidele politice PNL, PP „PPRM” și PLR privind contestarea actului administrativ.

Reieșind din prevederile art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil constată că, apelurile declarate de XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXX sunt depuse în termenul stabilit de lege, or, dispozitivul hotărîrii a fost pronunțat la data de 30 septembrie 2016, iar cererile de apel au fost depuse la 17 octombrie 2016 și respectiv 28 ocotmbrie 2016, astfel, încadrîndu-se în termenul stabilit de lege de declarare a apelului.

În motivarea cererii de apel reprezentantul Partidului Politic Partidul Popular din RM a invocat că, nu este de acord cu hotărîrea primei instanțe, deoarece concluzia instanței contravine materialelor pricinii, precum și faptul că normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat de către instanță.

A mai menționat că, pct.24 din Regulament, care prevede că Comisia

Electorală Centrală va solicita listele nominale ale membrilor de partid, iar partidul este obligat să prezinte în decurs de 5 zile lucrătoare de la data solicitării, este neconformă legii, or, potrivit art. 11 al Legii nr. 294 din 21.12.2007 privind partidele politice, Ministerul Justiției este principalul și unicul organ competent privind înregistrarea și evidența partidelor. Legea nr. 294 din 21.12.2007 privind partidele politice - nu prevede asemenea obligativități în privința membrilor partidelor. Realitățile din Republica Moldova arată că aceasta ar fi o porțiță bună pentru hărțuirea membrilor partidelor extra-parlamentare de către partidele parlamentare cu drept de a-i vota pe membrii CEC, prin intermediul acesteia.

Sustine că, nu există nici o normă care ar oferi dreptul CEC să solicite și să primească listele cu membri nominali ai partidelor politice. Totodată, obligația partidelor ca operatori de date cu caracter personal de a nu divulga aceste date terților, CEC la caz avînd calitatea de terț în sensul Legii nr.133 din 08.07.2011.

Referitor la ilegalitatea pct.87 din Regulament, consideră că, prima instanță neîntemeiat a dispus anularea doar a lit.a) din pct.87, or, argumentarea invocată este valabilă pentru întregul pct.87.

În drept, își întemeiază pretenții în baza prevederilor Legii cu privire la protecția datelor cu caracter personal, a Legii privind partidele politice, cât și prevederile Codului de procedură civilă.

Reprezentantul Comisiei Electorale Centrale, în motivarea cererii de apel a invocat că, Judecătoria Centru, mun. Chișinău prin examinarea cauzei în fond, și-a depășit competența, or în conformitate cu art.66 alin.(3) din Codul Electoral, hotărârile Comisiei Electorale Centrale se atacă la Curtea de Apel Chișinău .

Astfel, conform pct.3 din Recomandarea nr. 24 din 01.11.2012 a Curții Supreme de Justiție "Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.155 din 05.07.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova", Curțile de Apel, în special Curtea de Apel Chișinău, au fost atenționate referitor la competențele stabilite de mai multe legi speciale, inclusiv de Codul Electoral. Prin urmare, conform pct.4, se recomandă Curților de Apel de a respecta competența instanțelor de fond pînă nu vor fi operate modificările corespunzătoare.

În ceea ce privește anularea sintagmei "codului personal (IDNP)" din conținutul pct. 19 al Regulamentului privind finanțarea partidelor politice,

menționează că, în conformitate cu art.26 alin.(4) din Legea partidelor politice "O persoană fizică poate face donații unui sau mai multor partide politice. Donațiile făcute de o persoană fizică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 200 de salarii medii lunare pe economie stabilite pe anul respectiv. Dacă persoana fizică este membru de partid, în suma-limită menționată se include și suma cotizațiilor de membru de partid plătite de aceasta într-un an, cotizația și donația fiind reflectate separat în contabilitatea partidului politic și în rapoartele privind gestiunea financiară a acestuia".

Mai mult, la anexele nr. 1 "Registrul cotizațiilor de membru de partid", nr.3 "Registrul donațiilor de la persoane fizice", nr.4 "Declarație privind donația în numerar", nr.6 "Registrul donațiilor sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid" din regulamentul CEC, supus controlului judiciar, figurează rubricile "IDNP" pentru persoane fizice și membrii de partid, acestea nefiind contestate de reclamânți, fiind prezumat acordul tăcut cu prevederile respective, iar anularea parțială a prevederilor regulamentare referitoare la obligativitatea prezentării numărului de identitate denaturează sistemul de supraveghere introdus prin actul în cauză.

Susține că, instanța de fond a neglijat prevederile art.5 alin.(5) lit.b) și d) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal "Consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii și executarea sarcinilor de interes public sau care rezultă din exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este investit operatorul sau terțul căruiia îi sînt dezvăluite datele cu caracter personal".

Referitor la legalitatea pct.87 din regulamentul vizat, a menționat că, acesta din urmă prevede dreptul Comisiei de a suspenda subvenționarea și nicidecum o obligație. Prin urmare, în cazul în care Comisia va stabili că mai mult de jumătate din membrii partidului nu au achitat cotizațiile justificat, este și logic ca CEC-ul să nu aplice o asemenea metodă de asigurare a cheltuielilor bugetare.

Cu referire la anularea sintagmei "Suma donației în numerar oferită unui partid de o persoană în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv" din pct.32 din regulamentul supus controlului judiciar, susține că norma în cauză urmează a fi privită nu

ca o interdicție, ci ca un mijloc de garantare a accesibilității supravegherii activității financiare a partidelor politice, fiind o acțiune de interes de stat, pusă pe seama Comisiei Electorale Centrale. Neincluderea acestei limite va permite partidelor politice să folosească la maxim mecanismele netransparente de finanțare a partidelor, după cum și este donația în numerar.

Consideră că, mărimea donației în numerar reprezintă în sine o detaliere privind virarea, recepționarea și evidența donațiilor.

În cadrul ședinței instanței de apel, reprezentantul apelantului XXXXXXXXX, XXXXXXXXX, a solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat și respingerea cererii de apel depuse de către XXXXXXXXX.

Reprezentantul apelantei XXXXXXXXX, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel, respingerea cererii de apel depuse de Partidul Politic Partidul Popular din RM, casarea hotărârii primei instanțe și a încheierii din 29 aprilie 2016.

Reprezentanții intimaților XXXXXXXXX și XXXXXXXXX, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, fiind legal citați, cereri și demersuri nu au înaintat, în legătură cu ce, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (1) CPC instanța de apel a dispus examinarea pricinii civile în lipsa acestora.

Audiind explicațiile participanților la proces, analizând argumentele apelurilor și studiind materialele dosarului, Colegiul civil consideră apelurile declarate de XXXXXXXXX și XXXXXXXXX neîntemeiate și care urmează de a fi respinse cu menținerea încheierii din 29 aprilie 2016 și a hotărârii din 30 septembrie 2016 ale primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.359 CPC, încheierile emise în primă instanță nu pot fi atacate cu apel decât o dată cu hotărârea, cu excepția încheierilor care pot fi atacate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile specificate la art.423. Apelul declarat împotriva hotărârii se consideră declarat și împotriva încheierilor date în pricina respectivă, chiar dacă au fost emise după pronunțarea hotărârii și dacă atacarea încheierii nu se menționează în cererea de apel.

Conform art. 385 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art.1 alin.(2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termen

legal a unei cereri, este în drept de a se adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Potrivit art.2 din Legea contenciosului administrativ, actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.

Articolul 3 al Legii contenciosului administrativ stipulează, că obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț.

Din materialele cauzei urmează că, la data de 8.12.2015, XXXXXXXXX a Republicii Moldova (în continuare CEC), s-a întrunit într-o ședință de lucru ordinară. Astfel, în ordinea de zi a fost inclusă adoptarea Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice.

De asemenea s-a stabilit că, la data de XXXXXXXXX, CEC a aprobat Regulamentul finanțării activității partidelor politice (f.d. 10-19).

La data de 17.02.2016, reclamantii au înregistrat la XXXXXXXXX, cererea prealabilă, nr. CEC7/14941, solicitând anularea pct.19, 24, și pct.87 din Regulament (f.d.20).

Prin răspunsul Președintelui Comisiei Electorale Centrale Iurie Ciocan nr.8/5358 din 02 martie 2016, solicitările reclamantilor indicate în cererea prealabilă au fost respinse (f.d.30).

Nefiind de acord cu răspunsul primit, la data de 31.03.2016, reclamantii s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către XXXXXXXXX.

Totodată la data de 06.09.2016, a mai fost înaintată o cerere prealabilă prin care s-a solicitat să fie anulată sitagma " Suma donației în numerar oferită unui partid de o persoana în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv", cuprinsă în pct.32 din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărârea CEC nr.4401 din 23 decembrie 2015. (f.d.75-76). La cererea înaintată prin răspunsul CEC, nr.8/174 din 14.09.2016, cererea prealabilă înaintată a fost respinsă (f.d.78-79).

Colegiul constată că, reclamantii solicită anularea pct.19 din Regulament, care stipulează că „La încasarea cotizației de membru este obligatorie identificarea membrului de partid prin verificarea numelui, prenumelui și a codului personal (IDNP)".

În acest sens, Instanța de apel reține că, potrivit art.11 din Legea nr.294, din 21.12.2007, privind partidele politice -"Ministerul Justiției ține Registrul partidelor politice, care este instrumentul legal de evidență a partidelor politice din Republica Moldova, și este unica instituție investită cu dreptul de a opera modificări în Registrul partidelor politice.

Potrivit art.8, alin.(1), lit. d) al Legii nr.294 din 21.12.2007,, ...Lista membrilor partidului, întocmită în baza cererilor de aderare la partid, va cuprinde: numele, prenumele, data nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate și semnătura membrului".

Din conținutul normelor enunțate, se relevă că partidele politice nu sunt obligate - nici la înregistrare - să dețină codul personal (IDNP) al membrilor săi, cu atât mai mult să folosească ulterior aceste IDNP-uri și să le transmită terților.

Mai mult, potrivit art.9 al Legii nr.133 din 08.07.2011, privind protecția datelor cu caracter personal - „Prelucrarea numărului de identificare de stat (IDNP) al persoanei fizice, a amprentelor digitale sau a altor date cu caracter personal avînd o funcție de identificare de aplicabilitate generală poate fi efectuată în următoarele condiții: a) subiectul datelor cu caracter personal și-a dat consimțământul; b) prelucrarea este prevăzută în mod expres de legislație".

În acest context, este evident și demonstrată ilegalitatea pct. 19 din Regulament, prin urmare este necesară anularea sintagmei „codului personal (IDNP)" prevăzută în pct. 19 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXX, ca fiind ilegală.

Referitor la anularea pct.87 lit.a) din Regulament și anume că „ XXXXXXXXX are dreptul să suspende virarea subvențiilor de stat în următoarele cazuri: lit.a) neachitarea de către mai mult de jumătate din membrii partidului politic a cotizațiilor de membru stabilită, în baza informației anuale;"Colegiul civil reține următoarele.

Potrivit prevederilor art.25, alin.(3) al Legii nr.294 din 21.12.2007, privind partidele politice, mărimea și modul de achitare a cotizațiilor de

membru se stabilesc prin statutul partidului politic și împreună cu suma totală a cotizațiilor acumulate anual de partid, se publică pe pagina web a acestuia și a Comisiei Electorale Centrale.

Or, acest lucru ține de statutul intern al unui partid, deoarece poate există și cuantumul zero al cotizației, având în vedere nu doar dreptul partidelor de a gestiona această parte a activității lor, dar și caracterul segmentelor de societate din care partidele își cooptează adepți.

În acest context, potrivit art.27, alin.(6) al Legii nr.294 din 21.12.2007 privind partidele politice, partidele politice pierd dreptul la alocații de la bugetul de stat dacă: a) activitatea acestora a fost limitată în condițiile art. 21 - pentru întreaga perioadă de limitare a activității partidului politic; b) își pierd personalitatea juridică; c) sînt în proces de lichidare; d) le-a fost aplicată sancțiunea privind lipsirea de alocații de la bugetul de stat.

Pe cale de consecință, Colegiul consider întemeiată concluzia primei instanțe de a anula pct. 87 lit.(a) din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXX, ca fiind ilegal, or, Legislatorul nu a prevăzut instituția suspendării dreptului la alocațiile bugetare și nici procedura realizării, iar XXXXXXXXX, reiese că și-a depășit atribuțiile prin votarea pct.87 din Regulament.

Totodată cu referire la cerința cu privire de a declara nul pct.24 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr.4401 din XXXXXXXXX, Instanța de apel reține că, punctul 24 din Regulament, menționat rezultă din alin. (5) al art. 29 din Legea nr. 294/2007, potrivit căruia în activitatea de examinare și analiză a rapoartelor financiare ale partidelor politice, Comisia are dreptul să solicite prezentarea altor informații privind finanțarea partidelor politice, altele decît cele specificate la alin.4) al aceluiași articol, în scopul unei examinări complete și complexe a acestor rapoarte.

De asemenea nu poate fi reținută ca întemeiată nici cerința reclamantilor cu privire la obligarea CEC de a publica în Monitorul Oficial al RM Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin hotărîrea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXX, cu excluderea pct. 19, pct. 24 și pct. 87.

Or, potrivit art. 18,alin. (4) din Codul electoral, Hotărîrile CEC se plasează, în termen de 24 de ore de la adoptare, pe site-ul oficial al CEC și se publică, în termen de 5 zile în Monitorul Oficial al RM.

Pe cale de consecință, în virtutea constatărilor relevate mai sus și ținând cont de opinia participanților la proces, colegiul civil conchide că, cererea de chemare în judecată înaintată de Partidul Național Liberal, Partidul Politic Partidul Popular din RM, XXXXXXXXXX către XXXXXXXXXX privind contestarea actului administrativ, și a anula sintagma „codului personal (IDNP)” prevăzută în pct. 19, pct. 87 lit.(a) din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărîrea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXXX, ca fiind ilegale, întemeiat a fost admisă parțial.

Cu referire la cererea reprezentantului reclamantului Partidul Politic Partidul Popular din RM, XXXXXXXXXX care a solicitat de a anula ca fiind ilegală sintagma „Suma donației în numerar oferită unui partid de o persoana în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv.”, cuprinsă în pct.32 din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărîrea CEC nr.4401 din 23 decembrie 2015, colegiul civil consideră că prima instanță în mod întemeiat a admis integral această cerință.

Astfel, potrivit art.9 alin.(2) din Legea nr.317 din 18 iulie 2003, privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale actele normative ale autorităților administrației publice centrale și focale trebuie să corespundă întocmai prevederilor constituționale, legilor, precum și notărilor și ordonanțelor Guvernului.

Prin urmare, din analiza Codului electoral și Legea nr. 36 din 9 aprilie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, la care CEC face referire în preambulul hotărîrii nr.4401 din 23 decembrie 2015, se constată lipsa unei interdicții similare celei sus citate, cuprinse în pct.32 din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, potrivit căruia suma, donației în numerar oferită unui partid de o persoană în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv.

Prin urmare, CEC și-a atribuit prerogative de legiuitor, instituind o normă juridică primară, or, o asemenea sintagmă este nulă în condițiile art.26 alin.1 lit.a) și b) din Legea contenciosului administrativ nr, 793-XIV din 10 februarie 2000, potrivit căruia Actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței.

Ca urmare a celor expuse, colegiul civil consideră capătul de cerere înaintat de Partidul Politic Partidul Popular din RM către XXXXXXXXXX privind

contestarea actului administrativ, fondat și întemeiat a fost admis de către prima instanță, fiind anulată sintagma „Suma donației în numerar oferită unui partid de o persoană în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv” prevăzută în pct. 32 din Regulamentul privind finanțarea partidelor politice, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 4401 din XXXXXXXXX, ca fiind ilegală.

Referitor încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 aprilie 2016, Colegiul civil o reține ca întemeiată și legală, or, interpretarea art. 66 alin.(3) Cod electoral nu poate fi făcută independent de conținutul total al normei juridice. Astfel, potrivit Codului electoral, Capitolul 12, intitulat - Procedurile Judiciare în Secțiunea 1, descrie - Contestațiile privind organizarea și desfășurarea alegerilor.

Prin urmare se constată a fi justă concluzia primei instanțe precum că, litigiul apărut între reclamantul și XXXXXXXXX nu face parte din litigiile electorale. Prin urmare, instanța atestă că obiectul litigiului dedus judecătii nu este întemeiat pe prevederile Codului electoral, mai mult ca atât, nu se încadrează în categoriile de pricini civile ce țin de competența Curții de apel ca instanță de fond.

Din aceleași temeiuri urmează a fi respins argumentul apelantului Comisiei Electorale Centrale precum că, Judecătoria Centru, mun. Chișinău prin examinarea cauzei în fond, și-a depășit competența.

Este irelevant argumentul apelantului precum că, pct.87 din regulamentul vizat, prevede dreptul Comisiei de a suspenda subvenționarea și nicidecum o obligație, or, legislația nu prevede instituția suspendării dreptului la alocațiile bugetare.

Cu referire la argumentul precum că, sintagma "Suma donației în numerar oferită unui partid de o persoană în anul de gestiune nu poate depăși un salariu mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv" din pct.32 din Regulamentul suspus controlului judiciar, urmează a fi privită nu ca o interdicție, ci ca un mijloc de garantare a accesibilității supravegherii activității financiare a partidelor politice, Colegiul civil reiterează că, CEC nu este în drept să instituie o normă juridică primară.

Referitor la argumentele reprezentantului apelantului Partidul Politic Partidul Popular, Colegiul civil reține că acestea au fost invocate și în cererea de chemare în judecată, prima instanță dându-le o apreciere corectă și argumentată, astfel că soluția adoptată corespunde normelor legale.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material și normele de drept procedural și ca rezultat a emis o hotărîre întemeiată și legală, deoarece motivele invocate de către apelanți sunt neîntemeiate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelurile declarate și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.385, 389-390 din CPC, Colegiul civil, -

d e c i d e:

Se resping cererile de apel declarate de Partidul Politic Partidul Popular din RM și de Comisia Electorală Centrală.

Se menține încheierea din 29 aprilie 2016 prin care a fost respinsă cererea privind restituirea cererii de chemare în judecată și hotărîrea judecătoreii Centru, mun.Chișinău, emisă la 30 septembrie 2016, în pricina civilă nr.3-564 /16, intentată la cererea Partidului Național Liberal, Partidului Politic Partidul Popular din RM, Partidului Liberal Reformato de chemare în judecată a Comisiei Electorale Centrale privind contestarea actului administrativ, și la cererea Partidului Politic Partidul Popular din RM de chemare în judecată a Comisiei Electorale Centrale privind contestarea actului administrativ.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului, judecătorul

Maria Guzun

Judecătorii

Natalia Simciuc

Iurie Cotruță